

ע"פ 11917/11/16 - בוריס טויבר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 11917-11-16 טויבר נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מערער	בוריס טויבר
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט קמא (ת"ד שלום לתעבורה עכו 1570-08-13, כבוד השופט הבכיר יעקב בכר) מתאריך 22.9.16, במסגרתה הורשע המערער בעבירות שונות הנוגעות לאירוע מתאריך 17.6.12, אז פגע המערער, כאשר נהג ברכבו, בהולכת רגל שחצתה מעבר חציה בעכו.

נטען, כי במועד לעיל בשעה 18:30 לערך, נהג המערער ברכבו (טויוטה קורולה) ברחוב בן שושן ופנה שמאלה לרחוב שדליץ. ברחוב שדליץ, לאחר הצומת, סומן מעבר חציה. אותה עת, חצתה הגב' ס.מ. (להלן: **המתלוננת**), ילידת 1986, במעבר החציה לעיל, מימין לשמאל ביחס לכיוון נסיעת המערער. המערער לא הבחין במתלוננת, לא אפשר לה לחצות את מעבר החציה בבטחה, עלה עם רכבו על מעבר החציה ופגע בה לאחר שעברה למעלה ממחצית מרחב הכביש. כתוצאה מכך נחבלה המתלוננת. העבירות בהן הורשע המערער היו אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות בבטחה מעבר חציה, לפי תקנה 67 (א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: **התקנות**); נהיגה בקלות ראש, לפי ס' 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: **הפקודה**); נהיגה בדרך הגורמת נזק, לפי תקנה 21 (ב)(2) לתקנות; וגרימת חבלה של ממש, לפי ס' 38 (3) לפקודה.

אין חולק כי עובר לתאונה נסע המערער ברכבו ברח' בן שושן מכיוון דרום לכיוון צפון. מדובר ברחוב דו סטרי עם שני נתיבים לכל כיוון. המערער התכוון לפנות שמאלה לרחוב שדליץ. בצומת הרחובות שדליץ - בו שושן, הוצב מעבר חציה עם אי תנועה באמצע. הקטע המעניין אותנו הינו הקטע הצפוני (הימני מנקודת מבטו של המערער) באי התנועה לעיל (ר' תרשים תאונת הדרכים ת/3). כעולה מדו"ח הבוחן (ת/2), שדה הראיה לעבר מעבר החציה הינו 21 מטרים. בהכרעת הדין צוין (עמ' 18, שורה 16) כי המרחק מקו העצירה ברח' בן שושן, טרם הפנייה שמאלה, ועד מרכז מעבר החציה ברח' שדליץ הינו כ 13 מטרים. בית המשפט קמא הפנה לתרשים הבוחן ת/3 אך הנתון אינו מצוין בתרשים הגם שהוא עולה ממנו (שני ניצבי המשולש הינם 6.4 מ' ו 10 מ' ולכן היתר, ללא קשת הסיבוב, הינו כ 11.9 מ'). משום מה, העריך הבוחן את המרחק בכ 9 מטרים (עמ' 6, שורה 14: "מדדתי בערך 9 מטר עד תחילת המעבר").

מהראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא, עלה כי עובר לתאונה הלכה המתלוננת ברח' בן שושן מצפון לדרום בהליכה מהירה, כחלק משגרת פעילותה הספורטיבית. המתלוננת מסרה עת נחקרה בתאריך 25.6.12 (כשבוע לאחר התאונה) כי: **"הגעתי למעבר החצייה בהליכה קצת יותר מהירה מהרגיל. לא היו רכבים בצומת. התחלתי לחצות את הכביש במעבר החצייה. אני זוכרת שהייתי לקראת סוף החצייה. פתאום ראיתי לפתע מגיע רכב פרטי טויוטה מצד שמאל שלי. "** (נ/1 שורות 3-5; סימני הפיסוק לעיל ולהלן אינם במקור - י.ל.). אעיר, כי רוחב מעבר החצייה הינו 6 מ' (ר' ת/1). בעת עדותה בבית המשפט, שנתיים וחצי לאחר מכן, בתאריך 25.12.14, מסרה כי בטרם חצתה את מעבר החצייה היא עצרה ורק אז החלה לחצות. המתלוננת לא נתנה הסבר מדוע לא הזכירה את העצירה טרם תחילת המעבר כבר בהודעתה לעיל וציינה כי: **"מבחינתי זה די ברור, כי אם אני רואה שאין רכבים אני ממשיכה לחצות"** (עמ' 7, שורה 30). בית המשפט קמא לא קבע ממצא עובדתי בהקשר זה - קרי, האם המתלוננת עצרה בטרם חצתה את מעבר החצייה אם לאו. העובדה כי המתלוננת היתה נתונה במהלכה של הליכה ספורטיבית ואף ציינה בעת עדותה כי **"אם אני רואה שאין רכבים אני ממשיכה לחצות"**, עשויה להתיישב עם האפשרות שההליכה היתה רציפה.

המערער מסר (ר' הודעתו ת/8 מתאריך 18.6.12 - יום למחרת האירוע) כי: **"הגעתי למצב עצירה לפני הפנייה שמאלה ונתתי לרכבים אשר הגיעו ממול לעבור לכיוון דרום, ולאחר מכן נכנסתי לרחוב ציטליס (צ.ל. שדליץ - י.ל.) ואיך שהתיישרתי עם הרכב פתאום אני רואה אישה מול הרכב שלי, בלמתי אבל לא הספקתי למנוע את התאונה ואישה נפגעה. "** (שם, שורות 4-5). המערער שיער כי לא הבחין במתלוננת משום שהיה במהלך פנייה שמאלה והמתלוננת היתה מחוץ לשדה הראיה שלו (שם, שורה 26) וכן ציין כי לא הבחין מאיזה כיוון היא הגיעה (שם, שורה 33). בנוסף, ציין כי בעת התאונה הוא נסע במהירות נמוכה של כ 15 קמ"ש (שם, שורה 44). אעיר, כי סמוך לאחר התאונה המערער מסר כי סונוור מהשמש (ר' דו"ח הפעולה ת/6 אותו רשם השוטר שהגיע לזירה), אך משום מה איש מהצדדים לא התייחס לנתון זה, גם לא בחקירתו הנגדית והטענה אף לא לובנה בהכרעת הדין. לכן, אינו סבור שיש בידי די נתונים לשקלל טענה זו - הפועלת הן לחובת המערער אך באופן מסוים גם לזכותו.

בעת חקירת חוקר תאונות, התברר כי:

לא נערך שחזור עם המתלוננת. החוקר תלה זאת במצבה בימים לאחר התאונה אך לא הבהיר מדוע לא עשה כן לאחר שהחלימה והתאוששה. עלה מעדות הבוחן שלא נעשה כל חישוב במסגרתו שוקלל נתון מהירות הליכת המתלוננת. החוקר לא יכול היה ליתן תשובה באם המתלוננת הלכה, לדוגמה, במהירות של 2 מ'/'ש', או 2.5 מ'/'ש'. משכך, לא ניתן היה לדעת כמה זמן ארכה חציית מעבר החצייה עד לפגיעה. זאת ועוד, במסגרת אותו שחזור, יש להניח, היה מתבאר באם המתלוננת עצרה טרם חציית הכביש אם לאו.

לא נערך אף כל שחזור עם המערער ועם רכבו. החוקר הבהיר כי לא ערך שחזור משום שאין מדובר בתאונה "רגילה" בה הרכב המעורב בתאונה מאט את רכבו ממהירות נתונה ועד עצירה; אלא במצב בו המערער האיץ את רכבו לאחר שעצר ברח' בן שושן - דבר המציב קשיים בביצוע החישובים השונים. כאשר נשאל הבוחן היכן היתה המתלוננת כאשר המערער החל בנסיעה; או היכן היתה עת המערער היה בכל נקודה שהיא לאורך קשת פנייתו שמאלה, השיב כי אינו יכול לדעת זאת (עמ' 5 לפרוטוקול, שורות 16-17). זאת ועוד, החוקר ציין כי אינו יודע מה היה זמן פינוי הצומת על ידי המערער (עמ' 5, שורה 10).

בנוסף, עלה שלא נקבעה נקודת האימפקט (עמ' 5, שורה 4). החוקר אמנם הפנה לסימני הניגוב על מכסה המנוע (בצד שמאל) וכן הפנה לגרסת המתלוננת אך אציין בהקשר זה כי לא ניתנה כל התייחסות לסימן הדם שהיה לפני הרכב וזאת בהקשר לנקודת האימפקט.

חרף האמור לעיל, קבע בית המשפט קמא כי: "ניחן כי התרשל הנאשם כאשר הפעיל שיקול דעת מוטעה בהתקרבו למעבר החצייה עם רכבו ולא נקט באמצעי הזהירות הדרושים, כאשר האיץ את מהירות נסיעתו בטרם הגיע למעבר החצייה זאת לשם נתינת זכות קדימה לרכבים אחרים בנתיב הנגדי, ומבלי להתאים את מהירות נסיעתו למעבר החצייה המתקרב, מעבר אותו חצתה הנפגעת אותה עת". (עמ' 18, שורות 4-7). עוד קבע בית המשפט קמא, כי: ". . . לא היה דבר אשר יכל להכשיל את הנאשם מלהבחין בנפגעת (עת נעמד בקו הצומת - י.ל.) והוא לא נקט באמצעי הזהירות הדרושים בהתקרבו למעצר החצייה, דבר אשר היה יכול למנוע את התאונה, אף אם הנפגעת ביצעה הליכה מהירה" (שם, שורות 11-13).

סבורני, כי הנתונים שהובאו בפני בית המשפט קמא ושעיקרם הובא לעיל, לא היה בהם די כדי להביא לקביעה שהוכח מעבר לכל ספק סביר שהתאונה היתה נמנעת. אכן, נתוני היסוד בענייננו בהחלט עומדים לחובתו של המערער. מדובר במי שפגע בהולכת רגל במעבר חצייה. זאת ועוד, העובדה שהבחין בה רק בעת הפגיעה (או שבריר שניה לפני כן עת לא היה יכול לעשות דבר) אף היא אינה עומדת לזכותו, לשון המעטה. יחד עם זאת, סבורני כי המאשימה לא עשתה די ולא הרימה את נטל ההוכחה שהוטל עליה, בתיק זה כבכל תיק, להוכיח מעבר לכל ספק סביר את אחריותו של המערער; וביתר דיוק, להוכיח כי מדובר היה בתאונה שניתן היה למנעה.

למעשה, מלבד נתוני היסוד שצוינו לעיל, איננו יודעים גם כיום נתונים בסיסיים שהיו חייבים להישקל בטרם ההגעה למסקנה לחובת המערער. לא נקבע ממצא עובדתי האם המתלוננת היתה ברצף של תנועה עובר ובעת חציית מעבר החצייה, או האם עצרה בטרם החלה בחצייה. זאת ועוד, לא ברור מה היתה מהירות הליכתה. אין חולק כי מדובר היה ב"הליכה ספורטיבית". משכך, לא מן הנמנע (בהנחה ולא עצרה טרם החלה בחצייה) כי היא כלל לא עמדה על שפת המדרכה בנקודת הזמן בה החל המערער את נסיעתו אלא עדיין הלכה על המדרכה. אכן, ניתן לטעון כי על המערער חלה חובה לראותה עוד כאשר הלכה על המדרכה אך נקודה זו לא נבדקה, מה גם שיש להניח כי היו הולכי רגל נוספים על המדרכה בשעת אחר הצהריים בה התרחשה התאונה.

ומעניין לעניין באותו עניין - יש ממש בטענה שהיתה חובה לבחון מה היתה מהירות פינוי הצומת ולהעמידה אל מול מהירות חציית המתלוננת את מעבר החצייה. חובה היתה על הבוחן לערוך "שחזור" (מתועד וידאו), יחד עם המערער, כדי לבחון ולשחזר את גרסתו בתנאי אמת וכן לבחון, מספרית, מהו זמן פינוי הצומת. בהיעדר נתונים בסיסיים אלה, קיים קושי לקבוע, במידת הביטחון הנדרשת ולנוכח נתוני האירוע (ובמיוחד משום מהירות הליכתה של המתלוננת), כי התאונה היתה בלתי נמנעת.

זאת ועוד, במסגרת שחזור שכזה ניתן היה לבחון את שני הנתונים אותם העלה המערער (שאינם פועלים בהכרח לטובתו אך היו מחויבי בדיקה) - הראשון, הסנוור על ידי השמש; והשני, שגם הוא לא נבדק וזאת בנוגע לשדה ראייה. יתכן והמערער התכוון (בהודעתו/ת, 8, שורה 26) להגבלת שדה הראיה עקב קורת A השמאלית במהלך הפנייה שמאלה.

בהיעדר שחזור וחקירה לא נדע זאת לעולם.

בהיעדר שחזור גם לא ניתן לדעת באם קביעת בית המשפט קמא, כי האצה איטית יותר של הרכב או האטת מהירות הנסיעה יכולה היתה למנוע את התאונה (עמ' 19, שורות 15-18). לטענת המערער, שלא נסתרה, מהירותו היתה איטית למדי גם כך. נזכור, כי המערער נדרש לפנות את שני נתיבי הנסיעה הנגדיים אותם חצה.

סיכומו של דבר, החללים הראייתיים שתוארו לעיל ושלא היו מחויבי המציאות במקרה דנן, הובילו לידי כך שאשמתו של המערער לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר.

הערעור מתקבל. אני מורה על זיכוי של המערער מהעבירות בהן הורשע.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לצדדים וכן תוודא טלפונית קבלת פסק הדין.

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ז, 04 דצמבר 2016, בהעדר הצדדים.